Dosarul nr.: 5r-1545/2024
(nr. electronic: 4-23110613-12-5r-01082023)

HOTĂRÂRE
în numele Legii

03 decembrie 2024 or. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
În componența:

Președintele ședinței, judecător Cazacicov Andrei
Grefier Melnic Valentina

În lipsa:
Agentului constatator Bulgari Gheorghe
Contestatarului Ursu Sergiu

citați legal despre data, ora, locul desfășurării ședinței de judecată,

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, contestația înaintată de Ursu Sergiu împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale,

constată:

Aspecte procedurale relevante

1. La data de 31.07.2023, la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a parvenit contestația înaintată de Ursu Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, fiind repartizată judecătorului Munteanu Dorin.
2. Prin *Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, nr. 5r-4918/2023 din 10.10.2023*, contestația înaintată de Ursu Sergiu a fost admisă.
3. Prin *Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 4r-4221/2023 din 10.04.2024*, Hotărârea judecătorească din 10.10.2023 a fost casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.
4. Din memoriul deciziei instanței de recurs rezultă că „*în hotărâre nu au fost analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe și, respectiv, respingerea altora*”.
5. În ziua de 24.04.2024, cauza contravențională intentată la contestația înaintată de Ursu Sergiu a fost repartizată repetat altui judecător al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, și anume judecătorului Postică Aureliu.
6. În data de 02.10.2024, la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a parvenit cauza contravențională intentată la contestația înaintată de Ursu Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

7. Cauza contravențională intentată la contestația depusă de Ursu Sergiu a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Cazacicov Andrei.

Argumentele participanților la proces

8. Prin **Contestația** înaintată, Ursu Sergiu a explicat că, la data de 14.07.2023, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06029892 din 14.07.2023, pe faptul că: „*conducătorul auto a depăşit limita de viteză, deplasându-se cu 72 km/h*”, iar acțiunile presupus a fi fost săvârșite de el, au fost încadrate în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional al RM, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale ce constituie de 900,00 lei și 4 puncte de penalizare.

Procesul-verbal sus-indicat este nefondat, ilegal și se solicită anularea lui cu încetarea procesului contravențional din următoarele considerente:

La data de 14.07.2023, conducând mijlocul de transport de model „*****”, cu n/î „*****”, în mun. Chișinău pe str. Calea Moșilor, a fost stopat de echipajul de patrulare al Poliției rutiere pe motivul depășirii limitei de viteză stabilit pentru circulația prin localitate, iar conform procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a decis constatarea contravenției prevăzute la art. 236, alin. (2) Cod contravențional al RM, deoarece a presupus că mijlocul de transport se deplasa cu viteza de 72 km/h.

După stopare, agentul constatator i-a solicitat actele la control, comunicându-i că ar fi încălcat regimul de viteză prin localitate, iar la solicitarea sa de a-i prezenta probe, i-a fost prezentată o imagine fotografică din care nu este vizibilă mașina țintă, cum prevede Instrucția sistemului „TruCam”, folosit la moment de agentul constatator.

După o perioadă de timp, agentul constatator i-a înmânat copia procesului-verbal nr. MAI06029892 din 14.07.2023.

Atât procesul-verbal cât și decizia de sancționare sunt ilegale, pe motiv că agentul constatator a calificat greșit norma materială care pretins ar fi fost ignorată și încălcată de Ursu Sergiu, și care condiționează survenirea răspunderii contravenționale în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional al RM, deoarece nu s-a ținut cont că răspunderea contravențională operează în dependență de constatarea încălcării corespunzătoare din RCR, pe când agentul constatator face însemnări indescifrabile la secțiunea „Ignorând prevederile”, fapt ce face imposibilă stabilirea încălcării de către petiționar și care denotă calificarea incorectă a faptei, contrar art. 443 alin. (1) lit. e) Cod contravențional al RM.

În procesul-verbal nu este aplicată semnătura persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional și nici nu este indicat dacă persoana a refuzat să semneze, deoarece refuzul de a semna se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, fapt care nu s-a realizat în speță. La acest capitol, se face trimitere la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional al RM.

În procesul-verbal, la secțiunea „Mijloace tehnice certificate, omologate și verificate metrologic”, nu este indicat dacă mijlocul tehnic special de constatare are verificarea metrologică, numărul și data ei. Mai mult, Ordinul MAI nr. 45 din 19.02.2010, la pct. 57 indică: „se interzice folosirea echipamentului în alte condiții decât cele prevăzute în documentația tehnică”.

În speță, agentul constatator, a fixat pretinsa contravenție cu mijlocul tehnic special „TruCam”, astfel încât urma să întocmească procesul-verbal în formă electronică, pe când

procesul-verbal a fost întocmit pe suport de hârtie, fapt ce constituie abatere de la norma legală prevăzută la art. 443[1], alin. (4) Cod contravențional, care în efect atrage nulitatea actului contestat.

În temeiul art. 21 din Constituția RM și art. 375 al Codului contravențional al RM, contravenientul beneficiază de prezumția nevinovăției, având în vedere contestația procesului-verbal sus-numit, astfel încât sarcina probațiunii este pusă pe seama agentului constatator, iar demonstrarea vinovăției contravenientului, urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor corespunzătoare în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenție. Însă, contrar acestei obligațiuni legale, agentul constatator a aplicat sancțiunea contravențională doar în baza propriilor presupuneri, alte probe nefiind prezentate pentru a demonstra vinovăția făptuitorului, iar lipsa probelor denotă suplimentar nevinovăția acestuia.

La acest capitol, Manualul judecătorului pentru cauze penale, Ediția 2013, la pag. 1157, explică prezumția de nevinovăție (conținută de art. 375 Cod contravențional al RM): „Sarcina probei revine organelor oficiale și nu persoanei acuzate... concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Orice dubiu de neînlăturat este în favoarea persoanei acuzate (in dubio pro reo)”. În aceste circumstanțe, vinovăția sa în săvârșirea contravenției imputate nu a fost dovedită, iar sancțiunea este contrară principiului dreptății, reiterat la art. 7 Cod contravențional al RM.

Sub acest aspect, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție a fost supusă atenției Curții Europene în cauza *Anghel vs. România din 04.10.2007*, cauză în care Curtea își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect, și anume, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din Convenție. Reiterând importanța unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească și să-i pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din Convenție. Astfel, conchide contestatarul, din analiza normelor legale sus-menționate, rezultă cu claritate că întocmirea procesului-verbal și, respectiv, sancționarea persoanei este condiționată de întrunirea și specificarea datelor stipulate la art. 443 Cod contravențional al RM, și de existența probelor care urmau a fi acumulate la etapa constatării presupusei fapte contravenționale, iar această din urmă obligație revine agentului constatator și reprezintă în plus o garanție a unui proces contravențional echitabil.

Prin urmare, sancționarea contestatarului a fost făcută contrar legii (art. 445 coroborat cu art. 443 alin. (1) lit. e), f), g), (6) Cod contravențional al RM) și în lipsa unor mijloace de probă legale, situație în care procesul contravențional urmează a fi încetat, cu anularea actului contestat.

9. În drept, contestația a fost întemeiată în baza dispozițiilor articolelor 375, 384, 388,, 425, 440, 442, 443, 445, 448, 461 Cod contravențional.

10. În cadrul ședinței de judecată, **contestatarul** Ursu Sergiu nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței de judecată despre motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei sau examinarea în absența sa. Procedura de citare legală a fost exercitată în mod complet. În baza prevederilor art. 455, alin. (3) Cod contravențional, instanța de judecată a

dispus examinarea cauzei contravenționale pendinte în lipsa contestatarului Ursu Sergiu, cu remiterea ulterioară în adresa acestuia a copiei de pe hotărâre.

11. **Agentul constatator** din cadrul I.N.S.P., în persoana lui Bulgari Gheorghe, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi legale privind citarea, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a înștiințat în prealabil instanța referitor la motivele care au stat la baza neprezentării sale la proces, nu a solicitat amânarea examinării cauzei sau examinarea cauzei în absența sa. Prin prisma art. 455, alin. (2) din Codul contravențional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei contravenționale în absența agentului constatator Bulgari Gheorghe, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre.

Aprecierea instanței de judecată

12. Studiind detaliat contestația, materialele cauzei contravenționale în raport cu circumstanțele de fapt și de drept relevante speței, examinând poziția participanților la proces, instanța de judecată ajunge la concluzia privind necesitatea admiterii contestației, cu încetarea procesului contravențional intentat în privința lui Ursu Sergiu, din următoarele considerente.

i. Cadrul normativ pertinent

13. În conformitate cu prevederile art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

14. În concordanță cu art. 7 al Codului contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

15. În acord cu art. 34, alin. (1) Cod contravențional, amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Potrivit art. 36, alin. (1) din același cod, în cazurile şi în mărimea prevăzute de sancţiunile normelor contravenţionale din capitolele XII şi XIII ale cărţii întâi, conducătorului vehiculului declarat vinovat de săvârşirea contravenţiei, odată cu aplicarea sancţiunii principale, i se aplică un număr de puncte de penalizare ca sancţiune complementară. Conform art. 41, alin. (2) Cod contravențional, faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile prezentului cod.

16. Potrivit prevederilor art. 374, alin. (1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

17. Conform art. 443, alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei

fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

18. În baza art. 443, alin. (6) din aceeași lege, faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al **refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor**, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

19. În temeiul art. 443[1], alin. (1), (4) și (5) din același cod, în cazul autosesizării privind săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art. 236, 238 şi art.240 alin.(2), constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate şi/sau cu mijloace de măsurare adecvate şi verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative ce funcţionează în regim automatizat, dacă agentul constatator este în imposibilitate de a determina identitatea conducătorului vehiculului, acesta expediază o solicitare la domiciliul (sediul) proprietarului sau al posesorului vehiculului privind depunerea declaraţiei cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu informarea despre răspunderea contravenţională sau penală pe care o poartă în caz de necomunicare a informaţiei solicitate sau de comunicare a informaţiei false. Solicitarea este expediată prin poştă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării şi confirmarea primirii acesteia. În cazul în care, în termenul prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului comunică identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârşită contravenţia, agentul constatator încheie în privinţa conducătorului proces-verbal cu privire la contravenţie în condiţiile art. 443 alin. (8). În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), proprietarul sau posesorul vehiculului nu a comunicat identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârşită contravenţia, agentul constatator încheie în privinţa proprietarului sau posesorului vehiculului un proces-verbal cu privire la contravenţie, cu aplicarea sancţiunii sub formă de amendă în condiţiile art. 443 alin. (8).

20. Conform art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului

contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

21. Conform art. 448, alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1, alin. (8).

22. Potrivit art. 452, alin. (1) din același act normativ, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

23. În conformitate cu art. 461 din același cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445, alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

24. Conform art. 6, § 1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

ii. Termenul depunerii contestației

25. În cazul dedus judecății, contestatarul Ursu Sergiu a asistat nemijlocit la întocmirea Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023. Prin urmare data primirii copiei de pe proces-verbal contravențional este **14.07.2023**.

26. Odată ce contestația înaintată de Ursu Sergiu asupra deciziei agentului constatator a fost depusă la Direcția Patrulare „Centru” a Inspectoratului Național de Securitate Publică în ziua de **19.07.2024**, instanța de judecată constată că aceasta a fost depusă în termenul legal stipulat la art. 448, alin. (1) Cod contravențional – 15 zile de la data emiterii deciziei agentului constatator – a fost respectat.

iii. Legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție

27. În legislaţia Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, pentru materia contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, prin care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de

art. 6 § 2 din Convenţie (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 33; cauza *Fomin vs. Moldova*, 11 octombrie 2011, § 18 etc.).

28. Întru asigurarea garanțiilor menționate, analizând cu prioritate aspectele de legalitate și de temeinicie ale actului procesual emis [Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023], instanţa constată următoarele:

29. Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

30. Condiţiile de formă și fond pentru procesul-verbal cu privire la contravenţie sunt prezentate în art. 443 din Codul contravenţional.

31. Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul contravenţional.

32. Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție depus la dosarul cauzei se poate observa că acesta nu corespunde cerințelor legale imperative descrise în art. 443 din Codul contravenţional.

33. Conform jurisprudenţei CtEDO (cauza *Anghel vs România*, hotărârea din 04.10.2007), Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

34. Așadar, conform rubricii cu nr. 14 din actul procesual examinat, se constată că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, a fost întocmit în prezența persoanei.

35. Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, nu a fost semnat nici de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional și nici de către un martor asistent, cu indicarea datelor de anchetă ale acestuia din urmă.

36. Totodată, agentul constatator nu a consemnat în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi, după caz, nu a documentat, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/ video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

37. Așadar, conform art. 445, alin. (1) Cod contravențional, lipsa în procesul-verbal cu privire la contravenție a semnăturii martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

38. Dintr-o altă optică, în accepțiunea instanței de judecată, imposibilitatea identificării martorului asistent obliga agentul constatator, sub sancțiunea nulității absolute a procesului-verbal întocmit, să includă mențiunea corespunzătoare, să indice motivele obiective ale lipsei martorului și să le documenteze.

39. În sinteza celor enunțate, instanța de judecată conchide că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443 Cod contravențional, iar acest fapt constituie un temei legal de a declara nulitatea acestuia.

iv. Temeinicia contestației

40. Contestația împotriva *Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023*, a fost depusă în termenul legal prevăzut de lege.

41. Contestaţia contravenţională intră sub incidenţa art. 6 din Convenţia Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzaţie în materie penală", cu respectarea tuturor garanţiilor oferite de Convenţie în materie penală. Așa cum a arătat Curtea, distincţia dintre contravenţii și infracţiuni existentă în legislaţia internă a unor state semnatare ale Convenţiei Europene a Drepturilor Omului nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a garanţiilor oferite de art. 6 din Convenţie acuzaţiilor în materie penală (cauza *Ozturk vs. Germania*, 21 februarie 1984, § 49).

42. Pentru a stabili dacă o contravenţie poate fi calificată ca având un caracter „penal" în sensul prevederilor Convenţiei, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește fapta ţine de legea penală, în sistemul legal al statului reclamat; apoi, trebuie determinată natura faptei și, în fine, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenţiei (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 29).

43. De regulă, criteriile enunţate nu sunt analizate cumulativ, dar dacă analiza separată nu permite să se ajungă la o concluzie clară, atunci se impune abordarea cumulativă (cauza *Garyfallou AEBE vs. Grecia* din 24 septembrie 1998, § 56).

44. În ipoteza în care norma legală a cărei încălcare se susţine se adresează tuturor cetăţenilor și nu vizează doar o categorie de persoane cu statut special, iar scopul aplicării sancţiunii este de prevenire și pedepsire, suntem în prezenţa unei acuzaţii în materie penală (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 32).

45. Natura și gravitatea sancţiunii aplicate, precum și sancţiunea ce s-ar fi putut aplica, trebuie analizate prin raportare la obiectul și scopul art. 6 din Convenţie.

46. Instanţa constată că, în speță, norma/ normele în baza căreia/ cărora s-a constatat fapta are caracter general, iar sancțiunea contravențională sub formă de amendă nu are un scop reparator, ci unul de prevenire și de pedepsire. În consecință, acuzația care îi este adusă contestatarului constituie o acuzaţie penală în sensul Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, iar acesta beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, precum și de toate garanţiile oferite de aspectul penal al art. 6 din Convenţia Europeană, care au fost instituite cu scopul de a proteja indivizii faţă de posibilele abuzuri din partea autorităţilor. Sarcina probei în procedura contravenţională din faţa instanţei de judecată îi revine, în primul rând, organului constatator, și nu petentului.

47. Obiectul oricărei contestaţii în materie contravenţională este reprezentat de verificarea efectivă de către instanţă, pe baza tuturor probelor încuviinţate și administrate, a existenţei faptei contravenţionale și a săvârșirii acesteia cu vinovăţie de către contestatar.

48. Motivele centrale ale contestației înaintate au constat în faptul că:

- Probatoriul a fost administrat deficitar și insuficient demonstrării vinovăției;
- Calificarea faptei comise a fost una greșită;
- S-a omis de a semna procesul-verbal din partea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional și/ sau a martorului asistent;
- Nu s-a indicat verificarea metrologică a mijlocului tehnic cu care s-a constatat fapta;
- Încheierea procesului-verbal a avut loc în formă scrisă, dar nu în formă electronică.

49. Aşadar, în partea omisiunii semnării procesului-verbal contravențional instanța deja s-a expus (§§ 32-39 de mai sus), determinând că această circumstanță determină nulitatea procesului-verbal. Respectiv, în partea acestui argument contestația este întemeiată.

50. Dimpotrivă, din perspectiva argumentelor că nu s-a indicat verificarea metrologică a mijlocului tehnic de constatare a faptei, dar și încheierea procesului-verbal într-o formă scrisă, dar nu electronică, instanța de judecată constată că aceste argumente nu au nici o susținere legală și nu pot condiționa nulitatea procesului-verbal.

51. Argumentele din contestație privind deficiența probatoriului și calificarea eronată a faptei instanța de judecată nu le va supune examinării odată ce s-a ajuns la concluzia că încălcările admise la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție condiționează nulitatea absolută a actului contestat.

52. Cu alte cuvinte, în cazul lipsei actului de acuzare a persoanei legal întocmit (nulitatea căruia urmează a fi declarată), existența sau inexistența faptului contravenției, calificarea corectă sau incorectă a faptei contravenționale, dar și suficiența sau insuficiența probatoriului nu comportă nici o relevanță în sens juridic.

53. În situația în care legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este afectată în mod iremediabil, circumstanțele privind caracterul veridic al contravenției, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, nu necesită a fi examinate.

54. Din această perspectivă, per ansamblu, contestația înaintată de Ursu Sergiu este întemeiată și urmează a fi admisă.

v. Încetarea procesului contravențional

55. Având în vedere cele constatate, instanţa apreciază că omisiunea de a indica complet mențiunile din procesul-verbal cu privire la contravenție, prevăzute la art. 443, alin. (6) Cod contravențional, determină nulitatea procesului-verbal contravențional și, în același timp, condiționează necesitatea încetării în acest temei a procesului contravențional, pe faptul nulității absolute prevăzute de art. 445, alin. (1) Cod contravențional.

Concluzia finală

56. În circumstanțe constatate, instanța de judecată consideră întemeiată Contestația din 19.07.2024, depusă de Ursu Sergiu împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, și, prin urmare, o va admite.

57. Decizia agentului constatator din cadrul INSP, Bulgari Gheorghe, inclusă în Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, conform căreia Ursu Sergiu a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236, alin. (2) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 18 unități convenționale și 4 puncte de penalizare se va anula.

58. Procesul contravențional privind acuzarea lui Ursu Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art. 236, alin. (2) Cod contravențional va fi încetat în baza art. 461, alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

59. În conformitate cu prevederile articolelor 394-395, 441, 448, 460-462 ale Codului contravențional al Republicii Moldova, instanţa de judecată

hotărăşte:

Se admite integral contestația înaintată de Ursu Sergiu împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se declară nul Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, încheiat de către agentul constatator al I.N.S.P., Bulgari Gheorghe, întocmit în privința lui Ursu Sergiu, în baza art. 236, alin. (2) Cod contravențional.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul I.N.S.P., Bulgari Gheorghe, inclusă în Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 029892 din 14.07.2023, conform căreia Ursu Sergiu a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236, alin. (2) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 18 unități convenționale și 4 puncte de penalizare.

Se încetează procesul contravențional intentat la 14.07.2024, în privința lui Ursu Sergiu, în baza art. 236, alin. (2) Cod contravenţional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzute de art. 445, alin. (1) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Preşedintele şedinţei,
judecător

Cazacicov Andrei